

Kursbrev: Kommunikation

Kärnan i all kommunikation är att med ett språk föra ett innehåll från en hjärna till minsten annan. Språket kan vara talat, skrivet, matematik etc. I den här kursen använder vi oss av visuell formgivning som språk. Formgivningen har som syfte att hjälpa mottagaren att ta till sig ett innehåll. Vi kan använda oss av olika strategier för att föra fram vårt budskap, eller för att göra vårt budskap hört. Budskapet kan utformas för att väcka uppmärksamhet, underhålla, provocera eller informera.

Grafisk formgivning handlar om att lära sig se. Se för att kunna undersöka, förstå, göra alternativa lösningar, jämföra, och styra formgivningen. För att kunna välja olika strategier måste vi kunna förstå hur människor fungerar och vilka mekanismer som styr människors tolkningar och seende. Det finns väldigt många "regler" för formgivning och perception. Vi måste känna till dessa regler för att kunna leka med och bryta mot dem.

All grafisk formgivning syftar till att en mottagare ska kunna ta till sig ett budskap. Det betyder dock inte att budskapet ska vara tillgängligt för alla. Ofta har man själv som formgivare en väldigt tydlig bild av vad man vill förmedla. Tyvärr så är det inte alltid alla andra har samma referensramar som en själv. Ta för vana att testa er design på andra än er själv. Fråga din testperson "Vad tycker du? Vad lägger du märke till först? Förstår du vad jag menar? Vad ser du?"

Sammanfattat kan man alltså säga:

Formgivningen har som syfte att hjälpa mottagaren att ta till sig ett innehåll.

Karaktären kan utformas för att väcka uppmärksamhet, underhålla, provocera eller informera. Grafisk formgivning handlar om att lära sig se, för att kunna undersöka, förstå, göra alternativa lösningar, jämföra, och styra formgivningen. Allt för att underlätta för den som ska ta emot budskapet.” Detta är en definition av vad grafisk design är (Grafisk Design, En introduktion Hansson, Kristiansson, Palmquist). Det finns många andra. Men det är detta vi betonar i kursen.

- Som formgivare ska du kunna förmedla ett budskap
- Förmedla budskap på sätt så din tänkta mottagare ta det till sig och kan förstå det
- Du ska förstå hur det visuella språket fungerar och hur du kan använda dig av det

Vad är det vi ser och varför?

Vuxna människor är vana vid det talade och det skrivna språket. Vissa symboler har vi lärt oss tolka. Men de flesta vuxna människors förmåga att uttrycka sig med bildspråk ligger kvar i den ålder då de slutade rita och kommunicera med bilder (vilket kan vara så tidigt som mellanstadiet eller högstadiet). Däremot har människors förmåga att tolka bilder blivit större. I vårt moderna kommunikationssamhälle ökar mängden information varje år. Samtidigt har vi allt mindre tid på oss att ta till oss all information som vi utsätts för. Detta gör att vi missar mycket.

I kursen är vi intresserade av vad som blir kvar, vad vi som människor väljer att se i bruset av all information. Förenklat kan vi säga att vi reagerar på saker vi blir provocerade av, förundras över, intresseras av, det som bryter av i ett mönster – det som sticker ut. Det är komplicerade frågor men vi ska försöka ha dem i åtanke i arbetet med inlämningsuppgifterna i kursen.

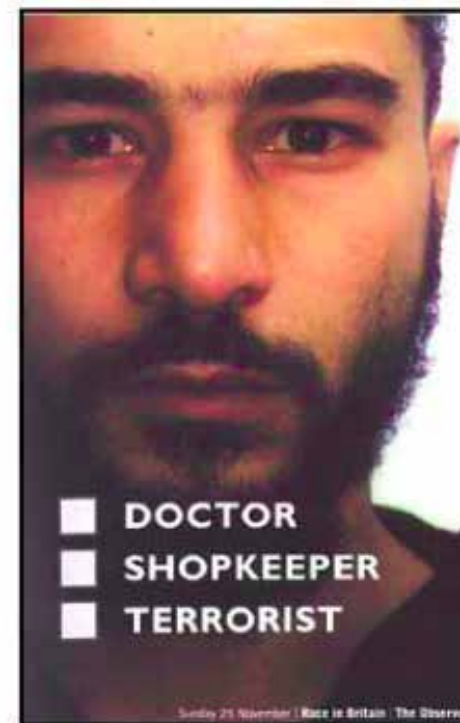
Känna igen och tolka bilder

Vi uppfostras att känna igen och tolka bilder på ett visst sätt. Dels genom uppväxten men också som en medveten strategi från grafiska formgivare och marknadsförare. Genom att profilera sig visuellt kan vi få vår omgivning att känna igen en produkt eller ett företag bara genom val av typsnitt, färgskala och bildmanér.

Färdiga tolkningar

Vi kan i många fall få ”färdiga tolkningar” via media. Bilden på mannen här bredvid är hämtad från en uppmärksam kampanj som The Guardian drev om fördomar och om att de själva var en tidning som vågade ställa provocerande och kanske obekväma frågeställningar.

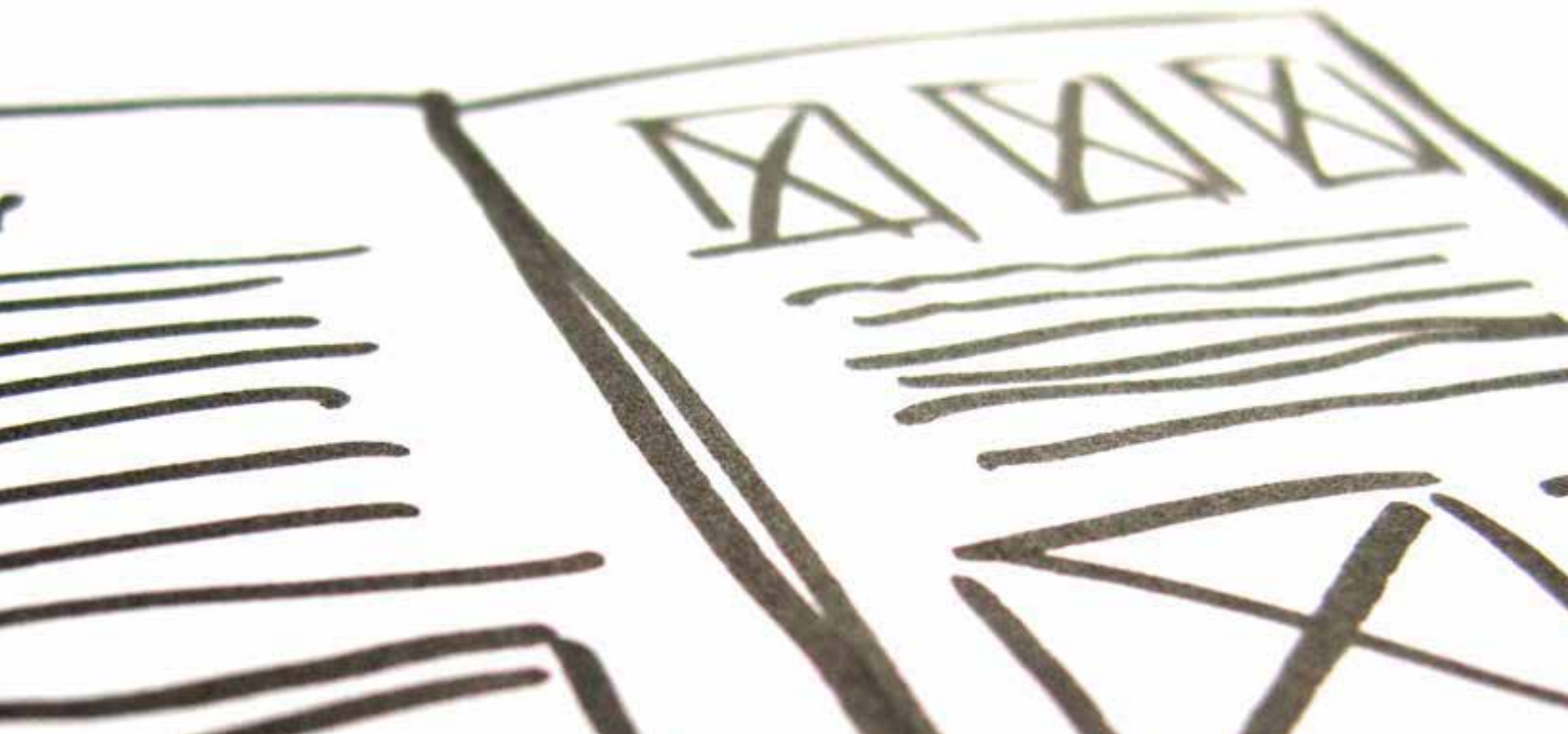
Vi kan känna till människors tolkningar och spela på dem, eller bryta mot dem. Genom att beskära personens ansikte hårt får man dessutom honom att se lite lömskare ut – se på kvällstidningarna där har ofta ”goda” människor frilagda huvuden – ”onda” är beskurna och har högre kontrast. (Mannen på bilden är läkare).

Layout

Med layout menas att lägga ut text och bild på en yta. Centralt för grafisk formgivning är hur vi komponerar utseendet på en yta. Vi har ett innehåll, ett antal komponenter, som ska distribueras på en given yta.

De kan komponeras efter något slags koncept – vi kan vara funktionella, eller också vill vi att layouten ska upplevas som luftig eller avantgarde. Vilken mottagare vi har för vårt material har betydelse, ska det läsas av förskolebarn, atomingenjörer eller kanske synskadade?

I praktiken innebär arbetet med layout att bestämma format, satsyta, spalter och marginaler. Men även att disponera innehållet, välja typsnitt, bildmanér, färg och papperskvalitet. Genom vår komposition kan vi styra mottagaren att se saker vi gärna vill att hen ska lägga märke till (eller inte se). Sammanhanget ska ge en helhet åt materialet och underlätta mottagarens förståelse och läsning.

I stort sett all grafisk formgivning tar sin avstamp i bokformgivning. Även om vi designar webbsidor eller menyer för tv-spel så är nomen och begreppsvärlden hämtad från formgivning av böcker. Boken är den första trycksaken och har en inarbetad begreppsvärld och tolkningsbas.

